

การศึกษาเรื่อง การวิเคราะห์เรื่องนิวาตะในพระพุทธศาสนาเถรวาท มีวัตถุประสงค์เพื่อวิเคราะห์ความหมาย ความสำคัญ ลักษณะ ประโยชน์ ของหลักนิวาตะ ธรรมที่เป็นปัจจัยที่ทำให้เกิด “นิวาตะ” ธรรมที่เป็นข้าศึกของ “นิวาตะ” ในพระพุทธศาสนาเถรวาท วิธีการศึกษาวิจัยเป็นการวิจัยแบบเชิงพรรณนา

ผลการศึกษาพบว่า นิวาตะ หมายถึง ความสุภาพ อ่อนน้อมถ่อมตน มีความนอบน้อมเป็นปกติ น้อมกาย น้อมวาจา น้อมใจ มีวาจาอ่อนหวานเป็นผู้ขจัดมานะเสียได้ ขจัดความกระด้างเสียได้ นิวาตะมีความสำคัญคือ ทำให้เกิดการพัฒนาศีลธรรม จริยธรรม นิวาตะทำให้เกิดบุญ คือ ความสุข นิวาตะสัมพันธ์ กับ ทศพิธราชธรรม คือ ธรรมสำหรับพระราชา หรือผู้นำ

นิวาตะ เป็นธรรมคู่ ที่มักจะใช้คู่กันกับ คารวะ จนบุคคลทั่วไปเข้าใจว่ามีความหมายเดียวกัน จึงมักจะใช้สับสนปะปนกันไป แท้จริง คารวะ คือ ตระหนักในคุณงามความดีของผู้อื่น แล้วแสดงอาการเคารพนับถือด้วยกาย วาจา ใจ ส่วน นิวาตะ คือ การประเมินค่าของตนเองได้ถูกต้องตามความเป็นจริง ไม่อวดคือถือดี สามารถน้อมตัวลงเพื่อถ่ายทอดคุณความดีของผู้อื่นเข้าสู่ตัวได้เต็มที่

การปฏิบัตินิวาตะที่ถูกต้อง จะต้องประกอบด้วยลักษณะ ที่แสดงออก ๓ ประการ คือ มีกิริยาอ่อนน้อม มีวาจาอ่อนหวาน มีจิตใจอ่อนโยน ธรรมที่เป็นปัจจัยให้เกิดนิวาตะ ประกอบด้วยปัจจัยภายนอก คือ ความมีกัลยาณมิตร และ ปัจจัยภายใน คือ การคิดโดยแยบคาย ส่วนธรรมที่เป็นข้าศึก ประกอบด้วย ข้าศึกโดยตรง คือ มานะ และ ข้าศึกโดยสนับสนุน คือ อุปกิเลส ๑๖

ประโยชน์ที่พึงได้รับการบำเพ็ญนิวาตะ จึงเป็นประโยชน์สำหรับบุคคล ประโยชน์ผู้อื่น และ ประโยชน์ร่วมกันทั้ง ๒ ฝ่าย

เมื่อนำหลัก นิวาตะ มาวิเคราะห์และประยุกต์ใช้ในสังคมไทยแล้ว นิวาตะ จะได้รับความเข้าใจว่าเป็น ความอ่อนแอ ยินยอม ความไม่กล้าแสดงออก ซึ่งเป็นความหมายที่ไม่ตรงกับวัตถุประสงค์ที่แท้จริงของหลักธรรม คนไทยมักเข้าใจว่า นิวาตะ คือ ความไม่กล้าแสดงออก การยินยอม เพราะอ่อนแอ ไม่มีหลัก ไม่สนใจต่อสิ่งรอบข้าง หรือเหตุการณ์ร้ายต่างๆ ซึ่งเป็นการเข้าใจผิดในระดับความหมาย ทำให้เกิดความเข้าใจในหลักธรรมที่คลาดเคลื่อน จึงก่อให้เกิดความไม่ใส่ใจในการปฏิบัติหรือมีการปฏิบัติที่ผิดๆ ตามมา การปฏิบัติ นิวาตะ นั้นต้องปฏิบัติด้วยความเข้าใจความหมาย และยึดมั่นในหลักบุญกิริยา

The thesis's objectives are to analyze meaning, importance, characteristic and benefit of Nivāta causal factor of Nivāta and enemy of Nivāta in Theravada Buddhism. The used methodology is descriptive research.

From the study it was found that the meanings of Nivāta are politeness, humbleness, having been gentled bodily verbally and mentally having been conceit and proud pulled out. It's importance is to be a supportive factor in moral development a causal factor of merit-making, i.e. , happiness. It also has a close relationship with Tasapitharāja-dhamma, the virtues for leaders.

Nivāta is parallel with Gārava by which each has a very special meaning. Nivāta is to assess oneself precisely without an arrogance by which he/she can bent oneself to receive the other's goodness. Gārava, on the other hand, is to realize the other's, goodness, then pay respects to with bodily, verbal and mental.

In term of practice, Nivāta can be seen or observed in three ways, i.e. , with politeness bodily with a polite speech and with a gentle mind. The causal factors of Nivāta are external factor, i.e. , Kalyanamitta and internal factor, i.e. , Yonisomanasikāra. Direct enemy factors are conceit and indirect enemy factor are 16 Upakilesa.

Benefits of Nivāta can be classified into 3 kinds, i.e. , benefit for oneself, for others and for both oneself and others.

On analyzing Nivāta in Thai society, it was found that most people perceived Nivāta as a weakness, a submission an introversion or irresponsibility towards circumstand around oneself which is not representing the true value of Nivāta in Buddhism. This is a misconception on the level of meaning which can cause misunderstanding among practicers. Therefore, as it was suggested, Nivāta should be practiced with full knowledge and understanding as well as with a resolution on merit-making.